

RESUMEN ACTUACIONES HECHAS POR LA JUNTA DIRECTIVA DE LA COORDINADORA DE RESIDENCIAS 5+1

Carta al President de la Generalitat. Reunión telemática con una Asesora el día 07/09/2020 y posteriormente presencialmente con un diputat del Parlament el día 22/09/2020

En fecha 19/08/2020 dirigimos una carta al President de la Generalitat, pidiéndole una reunión para tratar de la situación de las residencias, EPIS, test, visitas, etc., con el que no hemos conseguido reunirnos.

En su lugar, nos convocó a una reunión su Asesora, Ana Figueras Ibáñez, con la que nos reunimos telemáticamente el día 07/09/2020. De entrada le dijimos que agradecíamos la reunión, pero que lo queríamos era una reunión con alguien con capacidad de decisión, por eso planteábamos una reunión urgente con el President y los responsables de las Consellerias de Salut y Treball, Afers Socials i Famílies, aunque le explicamos los temas de los que queríamos tratar con ellos. Nos indicó que la agenda del President hacía que fuera casi imposible conseguir una reunión, pero que gestionaría la reunió con las Consellerias.

Ante la imposibilidad de conseguir una reunión con las Consellerias, se nos convocó a una reunión con un diputat del Parlament de Junts per Catalunya, Josep María Forné. Esa reunión sólo sirvió para que le pidiéramos que su grupo político hiciera presión para conseguir que las Consellerias se reunieran con nosotros.

Reunión telemática el día 25/09/2020 con las diputadas del PSOE del Congreso Carmen de Andrés y Sonia Guerra, portavoz del grupo socialista en la Comisión de Derechos Sociales y Políticas Integrales de la Discapacidad

En la reunión les planteamos los siguientes temas:

Ley de la Dependencia y financiación. Revertir los recortes, dotando a las CCAA de los importes adeudados, aprovechando los fondos europeos. Mejorar la dotación anual y garantizar las transferencias a las CCAA.

Situación actual de las residencias. Modelo de futuro. Ratios de personal y estructura de las plantillas no ajustadas a las necesidades actuales. Formación del personal, profesionalización. Dignificar la profesión, mejorar condiciones laborales. Cambiar el modelo, pasando del actual que calificamos de mercantilista y hotelero, a un modelo de atención centrado en la persona, para que las residencias dejen de ser un mero aparcamiento de ancianos.

Maltrato. Establecer medidas preventivas y punitivas para su erradicación. Establecer sanciones que comporten rescisiones de contratos e imposibilidad de volver a trabajar para las administraciones públicas. Hacer las modificaciones legislativas que sean necesarias para establecer obligatoriedad de que hospitales y centros de atención primaria tengan la obligación de dar traslado al Ministerio Fiscal en caso de detectar signos de maltrato a ancianos.

EPIS y test. Exigir que las residencias tengan un stock de EPIS para tres meses. Asegurar que en las residencias se dispondrá de test suficientes, imprescindibles para cortar la cadena de contagios y efectuar aislamientos. Efectuar test periódicos a los trabajadores. Efectuar test a todos los trabajadores y residentes cuando se detecte un caso positivo.

Aislamiento de los residentes. Limitación / prohibición de visitas y salidas al exterior. Necesidad de conciliar prevención y respeto a sus derechos constitucionales. Imposibilidad de confinamientos sin la previa declaración del estado de alarma. Garantizar su respeto por parte de empresas gestoras y CCAA.

Pedimos estar en el grupo de trabajo que se creará por el Ministerio, para repensar el modelo de cuidados de larga duración.

Reunión telemática el día 13/10/2020 con la Secretària d'Atenció Sanitària, Participació, Carme Bertral, la Directora General de l'Autonomia Personal i la Discapacitat, Aina Plaza, y Nuria Costa Vilar, Secretaria de Participació

El día 25/09/2020 dirigimos un correo electrónico a la Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació pidiéndole una reunión con ella y con la Directora General de l'Autonomia Personal i la Discapacitat, ya que nos habían indicado que con la Consellera no sería posible.

Asimismo, la Comissió de Salut del Parlament se reunió el día 30/09/2020, con la comparecencia de la Consellera de Salut, Alba Vergès. Durante esa reunión el diputat de la CUP, Vidal Aragonés, pidió a la Consellera que se reuniera con nosotros, a lo que se comprometió.

Fruto de esas dos gestiones, el día 13/10/2020 se produjo la reunión telemática, y posteriormente les remitimos el documento que habíamos elaborado con los temas que queríamos tratar con ellos, **que transcribimos íntegro al final de la Circular.**

En primer lugar les planteamos que las organizaciones de familiares deben participara en todas las decisiones que afecten a nuestros familiares, incluyendo los Planes Sectoriales, así como en todas las mesas de trabajo donde se hable de cualquier tema que les afecte.

Según nos dijeron, tenían previsto hacer un proceso participativo, en el que NO intervendrán las organizaciones de familiares, sino que lo harán familiares a título individual, cuando preguntamos quién los elegirían no obtuvimos una respuesta clara. Se harán varias sesiones temáticas, para conocer, básicamente, cuáles son las carencias existentes en las residencias, las necesidades a cubrir y las propuestas de solución. Asimismo, nos indicaron que el resultado de ese proceso no sería vinculante.

Mostramos nuestra más absoluta disconformidad, por el formato elegido y porque consideramos que si no es vinculante se trata de un lavado de cara, sin ninguna intención de que los familiares tengamos una participación REAL en todo lo que afecte a los residentes. En este punto cabe señalar que días después nos han enviado un correo, dándonos la posibilidad de que intervengan tres personas de la Coordinadora en el proceso participativo.

Explicamos los problemas existentes en las residencias, y las soluciones que proponemos. Los temas tratados fueron los siguientes:

1. Plantilla de profesionales
2. Equipos de protección individual
3. Pruebas diagnósticas
4. Aislamiento de los residentes
5. Visitas a los residentes y salidas al exterior
6. Recuperación física y psíquica de los residentes
7. Formación
8. Prevención del maltrato
9. Celebración de los Consells de Participació de las residencias
10. Ingresos y plazas vacías
11. Centros de día
12. Retorno temporal al domicilio familiar

Escucharon lo que les explicamos y las propuestas que planteamos en cada uno de los temas, pero no hubo compromiso alguno por parte de la administración de asumirlas, aunque indicaron que lo valorarían. El detalle lo tenéis en la transcripción hecha al final de la Circular.

Reunion presencial el día 16/10/2020 en el Ayuntamiento de Barcelona con la Regidora de Salut, Envel·liment i Cures, Gemma Tarafa Orpinell, la Cap de Gabinet, Carolina Recio y la Gerente de l'Institut Municipal de Serveis Socials, Laia Claverol

La Regidora nos citó a una reunión, con el objetivo de conocer la situación actual, los problemas existentes, y cuáles son nuestras propuestas, así como compartir con nosotros el trabajo que están haciendo en relación a las residencias, cuyo modelo consideran fallido. Por ello, quieren trabajar en un modelo de futuro, compartido con la Generalitat y con los familiares y usuarios.

Les planteamos los mismos temas que a la Generalitat y les entregamos copia del documento. Les pedimos que si compartían nuestro análisis y propuestas, hicieran lo posible para que la Generalitat las implantara. Hicimos especial hincapié en el tema de los test, EPIS, y los aislamientos, aprovechando que en la reunión estaba la Gerente de l'Institut Municipal de Serveis Socials, que es una de las representantes del Ayuntamiento en el Consorcio Sanitario de Barcelona.

La Oficina de residencias se creó a primeros de abril, para intervenir conjuntamente en la resolución de los problemas existentes como consecuencia de la pandemia. Forman parte de la Oficina de residencias la Conselleria de Salut, la de Treball, Afers Socials i Famílies, el Consorci Sanitari de Barcelona, la Agencia de Salut Pública de Barcelona y el Ajuntament. Desde la Oficina se controla la situación de las residencias y hacen un seguimiento de los brotes, con intervención de los CAPs para un mejor seguimiento.

A continuación os adjuntamos el documento entregado a Generalitat y Ajuntament

Presentació de la Coordinadora de Residències 5+1

Som una associació de familiars de persones que viuen en residències. La vam fundar a principis de 2017 familiars de cinc residències públiques de Barcelona i des de llavors s'han incorporat moltes més. Ara formen part de la coordinadora, residències públiques de gestió pública, residències públiques de gestió privada i residències privades amb places concertades. Des de 2017 treballem per millorar les condicions de vida a les residències, i entre altres actuacions el 2019 vam impulsar l'aprovació d'una proposta de resolució a la Comissió d'Affers Socials i Famílies i el juny de 2020 vam enviar una altra proposta de Resolució a tots els partits polítics amb representació al Parlament, que les van incorporar a les seves. Totes es van aprovar, excepte la gestió pública.

I des d'aquest moment ja us demanem formalment tenir participació en totes les decisions que afectin els nostres familiars, incloent-hi els Plans Sectorials, participar en totes les taules on es parli de qualsevol tema que els afecti. Les associacions d'empresaris representen només els interessos de les empreses, moltes com bé sabeu, empreses de l'IBEX i fons d'inversió. No representen a totes les parts de les residències, òbviament no als usuaris i familiars. Ells donen un servei i els nostres familiars el reben, i no sempre compleixen amb les seves obligacions. No donar-nos veu seria com si Orange o Vodafone representessin la seva clientela davant l'administració, sense que aquest poguessin defensar els seus interessos.

Creiem que els usuaris i familiars han de participar a través de les seves organitzacions o associacions, perquè són el que coneixen en profunditat les mancances i problemes actuals i per tant estan en condicions de proposar solucions.

PROBLEMES QUE S'HAN DE RESOLDRE DE FORMA URGENT

1. PLANTILLA DE PROFESSIONALS

Ens preocupa molt la manca de personal a les residències. Durant la primera onada de la pandèmia no hi va haver personal suficient per atendre als residents, per l'elevat nombre de baixes mèdiques a conseqüència de la mateixa pandèmia, però també per la falta d'adequació de les plantilles i dels professionals dels centres a la realitat de les persones a les quals s'havia d'atendre.

Les ràtios de personal gericultor i sanitari previstes a la Cartera de Serveis de 2010 de la Generalitat ja eren i són manifestament insuficients, pel fet que en 2020 els residents tenen un major grau de dependència, conseqüència de les enormes llistes d'espera per obtenir una plaça a una residència pública o concertada, per la qual cosa necessiten ajuda per a les més elementals activitats quotidianes.

En aquest moment estem en una situació crítica, perquè no s'estan complint ni les ràtios establertes, manquen gericultors, personal d'infermeria, fisioterapeutes, etc. Per posar només un exemple, a la residència El Molí fa vuit mesos que no hi ha psicòloga, falta una infermera al torn de nit i una altra al torn de tarda.

Hem detectat un ús excessiu de psicotròpics a les residències, que són contencions químiques que es fan servir per tenir els residents adormissats, perquè no molestin, ja que no tenen prou personal per atendre'ls. Si sumem això al deteriorament general degut a l'aïllament i la falta de teràpies de recuperació, el resultat és que s'estan produint moltes més caigudes dels residents. Per posar només un exemple, a la residència El Molí els familiars van detectar un ús excessiu d'un fàrmac que és denominat QUETIAPINA i sis familiars van aportar informació que ho acreditava al CAP. Amb posterioritat sis familiars més van informar els representants dels familiars i usuaris la mateixa situació.

A la pàgina 9 del Pla Sectorial s'estableix que Els professionals s'han de distribuir per plantes o per zones, tot evitant el contagi creuat i el trànsit entre zones. Els treballadors ens informen que presten servei en diverses plantes de les residències, el que s'ha reconegut per alguna direcció amb la justificació de la falta de personal, i això creiem que és un greu risc de contagi en cas de persones asimptomàtiques, a més d'incomplir el que es disposa al Pla Sectorial. Un exemple d'això ho trobem a la residència El Molí i a la de Mossèn Vidal i Aunós, on una gericultora de caps de setmana va treballar a dues plantes, la primera i la tercera, i en haver-se detectat que era positiva es va haver d'aïllar a les habitacions els residents de les dues plantes i fer-los PCR. Inexplicablement, als treballadors no se'ls ha fet test.

De fet les organitzacions empresarials reconeixen que ara tenen entre un 15 i un 20% menys de personal que abans de la pandèmia. Per tant, no creiem que els centres disposin de la borsa de treballadors de la que es parla a la pàgina 7 del Pla Sectorial.

Demandes que fem

Que per part de la Conselleria es facin les inspeccions que calguin per verificar el compliment de les ràtios de personal i per controlar la situació als centres. No acceptem cap justificació més per part de les empreses, perquè és només una forma d'obtenir més beneficis reduint la despesa de personal. Són persones vulnerables que necessiten una atenció que no reben, i que estan vivint l'última etapa de la seva vida en condicions indignes.

S'ha de vigilar el compliment de les mesures establertes al Pla Sectorial, perquè les conseqüències de no fer-ho pot suposar una altra vegada el contagi de la major part dels residents.

Que en cas de detectar mancances greus tant de personal com de mitjans, tracte a les persones, o un ús no justificat des del punt de vista mèdic de psicotròpics, la residència sigui intervinguda, per l'administració, per tal de garantir una atenció correcta a les persones que en ella viuen.

Tanmateix, volem saber en quin punt d'implementació està el Pla de contingència per les residències, amb una dotació de 96 milions, que van presentar la Consellera de Salut i el Conseller de Treball, Afers Socials i Famílies. En concret:

- Si s'ha reforçat l'atenció primària amb els 450 professionals que han de fer seguiment dels residents dels centres. Per la informació que rebem dels CAP's, no només no s'han incorporat més professionals, sinó que estan perdent personal.

Demaneu que aquest reforç arribi ja.

- Es van prometre la contractació de 1.800 gericultors, 370 infermeres per reforçar el servei nocturn. Com hem dit abans, hi ha encara menys gericultors que abans de la pandèmia, moltes de les residències que tenien infermeria al torn de nit les han suprimides.

Demaneu que allò que es va prometre es compleixi ja, a banda d'exigir a les empreses el compliment de les ràtios establertes, perquè no fer-ho és condemnar els nostres familiars a viure en una situació que només podem qualificar de maltractament, per omissió, però maltractament.

- El Pla també contemplava la incorporació de 219 tècnics per treballar en el departament, així com reforçar les funcions del responsable higienicosanitari i de la formació de tota la plantilla. D'aquest tampoc en sabem res.

2. EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL

Les informacions que estem rebent dels treballadors és que manquen EPI's, i això és molt greu, perquè posa en perill tant als nostres familiars com als treballadors.

A la pàgina 20 del Pla Sectorial del 14 de setembre s'estableixen les mesures de protecció per a professionals, en les que s'inclou mascareta quirúrgica, guants i bata o davantal. Segons els treballadors a moltes residències no els proporcionen bates ni davantals i els familiars hem pogut comprovar que quan els gericultors baixen els residents per fer les visites no els porten.

Altes professionals ens expliquen que es reutilitzen els EPI's sense una adequada desinfecció, per exemple els davantals del torn del matí passen al torn de tarda i després al torn de nit, sense que en cap moment es faci desinfecció entre la sortida d'un torn i l'entrada del següent. També que moltes vegades no els faciliten prou mascaretes per treballar amb seguretat.

Cal recordar que en el Pla de contingència es deia que hi hauria una major preparació quant al material, amb una previsió d'existències de fins a quatre setmanes en tots els equipaments i amb equips de protecció individual (EPI) per als treballadors i pel que sembla això no s'està complint.

Creiem que s'han de tenir estoc d'EPIS com a mínim per a tres mesos, per garantir que en un pic de la pandèmia no ens quedem sense material. Per tant, correspon al Departament prendre les mesures que calguin per garantir-ho, incloent-hi inspeccions als centres per verificar el compliment.

No acceptarem un segon episodi de treballadors fent la feina amb bosses d'escombraries, sense guants i utilitzant la mateixa mascareta durant dies, perquè ens va la vida dels nostres familiars, a més de la dels mateixos treballadors.

Per últim, en el Pla Sectorial no queda clar si els familiars poden entrar a les residències per fer les visites amb la mateixa mascareta que porten del carrer o si la direcció de la residència els n'ha de facilitar una de nova. Tampoc queda clar si durant la visita el resident ha de portar mascareta.

Voldrien resposta a les dues qüestions, ja que hi ha residències que en principi donaven una mascareta nova al familiar i posaven mascareta al resident i han deixat de fer-ho.

A parer nostre s'haurien de canviar les mascaretes que es porten del carrer i els residents que no han passat el coronavirus les haurien de dur durant les visites, igual que les porten quan surten al carrer.

3. PROVES DIAGNÒSTIQUES

Els treballadors ens estan informant que no se'ls fa test quan tornen de vacances ni a les persones de nou ingrés, amb el risc de contagi que això comporta tant per la resta de treballadors com per als residents.

Molts dels rebrots que s'estan produint a les residències són a conseqüència de treballadors asimptomàtics, el que comporta que quan es detecta és massa tard per tallar de forma efectiva la cadena de contagis.

El Pla Sectorial del 14 de setembre dedica l'apartat 6 al cribratge dels professionals, però només contempla fer testos periòdics als treballadors quan l'EPG de l'AGA sigui superior a 300 i inferior a 500, cada trenta dies; o cada quinze dies quan l'EPG de l'AGA sigui superior a 500. A parer nostre això és insuficient per fer detecció precoç dels casos a les residències, i per tant no es protegeix prou els nostres familiars.

Demandes que fem

Quan hi hagi un cas positiu creiem que s'han de fer test a tots els treballadors i residents i tenir resultants en un curt termini, per poder tallar ràpidament les cadenes de contagi. Valorar la possibilitat de fer test d'antígens.

Fer test als treballadors, com a mínim, setmanalment.

Que per part de la Conselleria es facin les inspeccions que calguin per verificar el compliment dels protocols per part de les gestores de les residències, ja que si no es fa, ens trobarem en la segona part de l'horror viscut als mesos de març a maig.

4. AÏLLAMENTS DELS RESIDENTS

Aquest és un problema que ens preocupa molt, pels efectes negatius físics, psíquics i emocionals que està tenint en els nostres familiars.

Ens arriben informacions al nostre correu electrònic de residències on encara hi ha persones confinades a les seves habitacions, sense cap contacte amb la resta de residents, ni cap activitat, ni visites dels seus familiars.

D'altra banda observem que al Pla Sectorial, per exemple a la pàgina 13, es contempla l'aïllament durant catorze dies de residents sense símptomes que es troben en quarantena per haver estat en contacte estret amb un cas sospitós, probable o confirmant de COVID-19. Mantenir aquesta mesura tal com està actualment pot comportar que durant mesos els residents estiguin confinats a les seves habitacions, i això pot ser devastador per la seva salut física i mental. Tornem a posar com a exemple la residència Mossèn Vidal i Aunós, on en detectar-se que una gericultora és positiva en coronavirus s'ha aïllat als residents a les seves habitacions durant catorze dies. Que farem si quan acabin aquest període un altre treballador és positiu en coronavirus, els tornarem a tancar?

Demandes que fem

Que en aquests casos es facin als residents la bateria de tests que siguin necessaris para descartar el contagi, per tal que als que siguin negatius se'ls aixequi immediatament l'aïllament.

Que els residents que siguin positius, com que hauran d'estar en un espai sectoritzat de la residència només per a malalts de COVID, puguin sortir de les seves habitacions, per minimitzar els efectes negatius físics i psíquics del confinament.

5. VISITES ALS RESIDENTS I SORTIDES A L'EXTERIOR

Cada residència fa el que vol, vulnerant absolutament els drets de les persones i de les seves famílies. Així, hi ha centres verds, sense cap cas positiu ni sospitós, però les empreses gestores impedeixen les visites dels familiars i les sortides a l'exterior. En altres es fa una visita a la setmana, però no les sortides a l'exterior. En algunes residències les visites són de vint minuts a la setmana. Hem arribat a l'absurd que a un familiar la direcció d'una residència li va dir que no podia veure al resident perquè no havia passat la Covid.

Un exemple el trobem a la residència pública Poblenou, on des de juliol no han deixat fer visites ni sortides a l'exterior, malgrat ser verda durant els mesos de juliol, agost i fins al dia 16 de setembre. Reenviem el correu electrònic d'uns familiars on expliquen amb detall la seva situació.

Durant mesos els ancians han sofert un aïllament absolut, sense contacte amb els seus familiars, en molts casos han estat hospitalitzats i després durant setmanes en altres centres sociosanitaris o residències medicalitzades. Tots hem pogut comprovar que el resultat ha estat un enorme deteriorament físic i psíquic, amb pèrdues de pes algun cas de fins a quinze quilos.

Segons informes dels experts, entre altres, Metges sense Fronteres i Societat Espanyola de Geriatria i Gerontologia, l'impacte físic i psíquic de l'aïllament dels residents els provoquen greus problemes, entre altres, comporta un augment de distrès psicològic, associat a un alt risc de mort per ictus, i inclou augment de trastorns d'ansietat, depressió, problemes de somni, pèrdua de confiança i altres relacionats amb l'estrès. L'aïllament/confinament genera por, ansietat, preocupació, desesperança, tristesa i sentiments d'inutilitat. Les persones més vulnerables són les persones amb alguna malaltia mental prèvia i les persones amb deterioració cognitiva prèvia. La protecció de la salut pública no sols és protegir del contagi la gent gran, sinó també estimular la prevenció de la malaltia i la promoció de la salut a través de la realització d'activitat física i contacte social freqüents.

És evident que una visita a la setmana de mitja hora és absolutament insuficient per als residents, per la qual cosa els efectes de l'aïllament continuen sent devastadors per a ells, perquè no permeten als residents la relació que necessiten amb els seus familiars, que per a ells són l'única raó de viure. La salut és molt més que no tenir malalties, és tenir salut física, psíquica i emocional.

Creiem que no hi ha justificació possible des del punt de vista sanitari o epidemiològic per a sostenir una mesura que no els aporta beneficis i que en canvi els produeix un perjudici irreparable. Els ancians no entenen l'absència dels seus familiars, la qual cosa els produeix una ansietat i tristesa impossible de superar, perquè se senten abandonats pels seus éssers estimats. També tenen sentiment de culpabilitat, perquè creuen que han fet una cosa dolenta perquè els hàgim deixat de visitar.

Tampoc entenem que els familiars siguem un risc pels residents, però no ho siguin els treballadors, que tenen un contacte molt més estret que nosaltres; treballadors que van a la feina amb transport públic, que continuen amb la seva vida i els seus contactes socials. La prova del que diem és que en moltes residències en què encara no s'ha deixat entrar als familiars, tot i ser verdes, hi ha hagut rebrots, a conseqüència de treballadors que eren positius, molts d'ells asimptomàtics. Un exemple ho tornem a trobar a la residència pública El Poblenou, on segons informacions dels familiars hi ha un brot amb 18 casos positius entre el personal i uns 20 residents, però com deien abans, els familiars no han pogut fer visites ni sortides a l'exterior des del 17 de juliol.

Els familiars som els més interessats a protegir la vida i la salut dels residents, i creiem que amb el Pla sectorial vigent no s'està fent, tot el contrari, se'ls està causant un perjudici irreparable.

Finalment, cal recordar que els residents són ciutadans de ple dret, que mantenen intactes els drets constitucionals, per la qual cosa no és possible limitar-los sense la prèvia declaració, com a mínim, de l'estat d'alarma, igual que a la resta de ciutadans.

Demandes que fem

Que es modifiqui el Pla Sectorial, perquè a totes les residències amb classificació verda o taronja es poden fer visites diàries, mínim una hora.

S'ha de garantir que a totes les residències amb classificació verda o taronja es poden fer sortides a l'exterior per fer passejos, sortides de curta durada o de durada llarga de més d'un dia.

S'hauria d'establir algun sistema que permeti mantenir contacte físic entre familiars i residents amb Alzheimer o deficiències cognitives, ja que aquestes persones amb l'actual sistema no poden interactuar ni reconèixer als familiars.

Cal que per part de la Conselleria s'adoptin mesures per assegurar el compliment del Pla Sectorial a totes les residències i imposar les sancions que corresponguin per l'incompliment.

Les direccions de les residències no poden limitar / prohibir els drets dels ancians, per això no volem que tinguin cap marge de decisió en el Pla Sectorial respecte de les visites i les sortides. No hem d'oblidar que es tracta en la immensa majoria dels casos d'empreses de l'IBEX 35 i fons d'inversió i els drets de les persones mai poden estar a les seves mans.

S'han d'establir sistemes que permetin mantenir el contacte entre residents i familiars, videoconferències, trucades telefòniques, etc., especialment en el cas de residències amb la qualificació de vermelles.

Tanmateix, l'administració ha de garantir que les famílies reben informació puntual i detallada de la situació del resident. Els poders públics no poden avalar ni permetre l'actual política d'opacitat per part de les empreses gestores, perquè tothom oblida que ni tenen la tutela dels residents ni poder obstaculitzar els seus drets ni el dels familiars.

S'ha d'establir un canal de comunicació, preferentment telefònic, entre les famílies i l'administració, per resoldre de forma eficaç els dubtes i problemes que troben moltes persones, ja que en molts casos les direccions de les residències impedeixen o limiten les visites / sortides a l'exterior als seus familiars. No es tracta de fer un canal de reclamació o de denúncia, es tracta de tenir una eina que permeti una resolució molt ràpida, com a màxim dos dies. La gent gran l'única cosa que no té és temps, per això una resposta lenta no és una solució.

Que una residència sigui classificada com vermella en lloc de ser-ho taronja en molts casos depèn de la incapacitat de l'empresa de gestionar els casos i per fer sectorització, no perquè per les característiques de la residència no es pugui fer. El que demanem és que aquestes residències siguin intervingudes, per evitar riscos als residents, a més de recuperar els contactes a les famílies i els seus drets constitucionals.

6. RECUPERACIÓ FÍSICA I PSÍQUICA DELS RESIDENTS

El confinament ha tingut un efecte devastador per la gent gran, amb un deteriorament físic i psíquic que requereix un esforç de recuperació que no s'està fent. Per tant, s'ha de recuperar les activitats diàries prèvies a la pandèmia, fisioteràpia, teràpia ocupacional, etc., i això no s'està fent.

També és imprescindible la reobertura dels serveis de podologia i perruqueria a totes les residències.

Cap feina de recuperació funcional ni psicològica s'està fent a les residències, perquè ni es compleixen les ràtios de personal, ni es cobreixen les vacants. I el pocs professionals que queden els dediquen a organitzar les visites dels familiars i a la seva vigilància.

Demandes que fem

Novament hem de demanar que es facin inspeccions i es preguin mesures perquè les gestores deixin d'incomplir les ràtios de personal.

Que el personal tècnic es dediqui a fer les seves funcions, que són absolutament imprescindibles, en lloc de fer de vigilants de les famílies, com si fossin delinqüents a qui no ens importen la vida i la seguretat dels nostres familiars. Algú creu que l'hi preocupa més el benestar dels nostres familiars a les empreses de l'IBEX i als fons d'inversió?.

7. FORMACIÓ

La falta de formació del personal gericultor repercuteix negativament en l'atenció que reben els nostres familiars, perquè la seva feina és molt amplia, des d'aixecar, vestir, canviar bolquers, donar el menjar a fer des de canvis posturals i administrar medicació. El resultat són errors en la medicació, úlceres per pressió, etc.

És necessari que per treballar com a gericultors tinguin, com a mínim, formació d'auxiliar d'infermeria.

8. PREVENCIÓ DEL MALTRACTAMENT

Observem amb preocupació com es repeteixen casos de maltractament a les residències, sense que s'adoptin mesures per prevenir-los, ni per fer fora del sector les empreses gestores que ho permeten.

Maltractar no només és agredir o abusar sexualment de persones indefenses, maltractament és també no donar l'atenció que necessiten, mantenir-los durant hores asseguts a la mateixa posició, ni canviar-les els bolquers o donar-les un tracte vexatori, etc.

No es tracta de casos aïllats, estem parlant d'un sistema que considera la gent gran com a ciutadans de segona i que minimitza la gravetat de les agressions, en el que les empreses gestores res fan per evitar-ho. La sensació d'impunitat és absoluta.

Un exemple del que expliquem ho trobem a la residència Mossèn Vidal i Aunós. El 2018 hi va haver un cas de maltractament, que es va detectar perquè les filles de la resident van posar una gravadora.

El 2020 a la mateixa planta, la filla d'una altra resident, malalta d'Alzheimer, va posar una càmera i va gravar com un gericultor abusava sexualment de la seva mare, una segona gericultora l'hi tapava la cara amb la camisa de dormir i la boca amb la mà i l'hi pegava amb una sabata o la colpejava contra el matalàs. Un tercer gericultor es menjava cada dia el seu esmorzar, tot això amb la porta de l'habitació oberta. Hi ha un procediment penal obert. La família posa a la seva disposició les gravacions, perquè puguin valorar la gravetat del maltractament.

Demandes que fem

Que els casos de maltractament tinguin la consideració de molt greus.

Que les sancions per faltes molt greus hauran de donar lloc a l'exclusió de l'empresa i responsables directes per a futurs concursos de gestió en qualsevol altre àmbit de l'administració, encara que es constitueixi nova societat. La sanció econòmica no serveix per res, perquè les empreses ho recuperen reduint despesa en personal, alimentació, etc., per tant no té cap efecte dissuasiu ni de protecció als residents.

En la resta de les sancions, hauran de restar punts del total obtingut per l'empresa en qualsevol concurs al qual pugui concórrer.

Promoure les modificacions legislatives que siguin necessàries perquè els serveis d'urgències dels hospitals o els CAPS tinguin l'obligació d'informar el Ministeri Fiscal quan detectin la possible existència d'un cas de maltractament, igual que es fa amb els infants.

9. CELEBRACIÓ DELS CONSELLS DE PARTICIPACIÓ DE LES RESIDÈNCIES

Els Consells de Participació de les residències, establerts en l'art. 57 de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials i desenvolupat en el Capítol IV del Decret 202/2009, de 22 de desembre, dels òrgans de participació i coordinació del Sistema Català de Serveis Socials, poden ser una bona eina, però la composició, funcions i organització establertes en l'esmentat Capítol no donen resposta a les necessitats actuals. Els familiars tenen un vocal en el Consell i quatre els residents, però l'elevat grau de deteriorament d'aquests impedeix que puguin tenir una participació efectiva, fet utilitzat pels gestors de les residències per mantenir el control de les decisions, ja que procuren la designació arbitrària d'aquests representants dels residents.

Per això, a la Proposta de Resolució que vam remetre el 8 de juny a tots els partits polítics amb representació parlamentària demanaven la modificació del Capítol IV del Decret 202/2009, de 22 de desembre, dels òrgans de participació i coordinació del Sistema Català de Serveis Socials.

Incrementar a cinc el nombre de representants dels familiars, ja que són els que realment estan en condicions de vetllar pels interessos dels residents.

Incloure a l'Associació de Veïns del barri amb un representant, amb veu i vot.

El Consell de Participació ha de tenir capacitat de decisió en els aspectes que concerneixen directament la vida dels residents, així com en tot el relatiu al funcionament del centre.

Les reunions han de ser, com a mínim, trimestrals, tret que circumstàncies excepcionals aconsellin la celebració de reunions amb major assiduitat, a petició de qualsevol membre del Consell.

La Proposta la vam recollir diversos partits i es va aprovar, Proposta de resolució 8 de la CUP, amb el següent redactat.

"Democratització dels òrgans de participació

Modificar el Capítol IV del Decret 202/2009, de 22 de desembre, dels òrgans de participació i coordinació del Sistema Català de Serveis Socials.

Incrementar a cinc el nombre de representants dels familiars, Incloure a l'Associació de Veïns del barri amb un representant, amb veu i vot.

Enfortir el paper que el Consell de Participació ha de tenir amb relació a la capacitat de decisió en els aspectes que fan referència a la vida dels residents, així com en tot el relatiu al funcionament del centre. Les reunions han de ser, com a mínim, trimestrals."

Resultat de les votacions: Aprovada

NO:

SI: CS, PSC, CATECP, CUP, PP

Abstencions: JUNTS X CAT, ERC

Demanem la implantació del que va aprovar la Cambra.

En qualsevol cas, s'haurien de convocar ja els consells de Participació, perquè la vida als centres continua i per tant és important que es facin.

10. INGRESSOS I PLACES BUIDES

Veiem que s'estan fent ingressos a les residències i ens preocupa amb quins criteris es fan, si es cobreixen fins a un determinat nombre, deixant places sense ocupar per poder fer aïllament i si es fa control des de l'Administració.

Volem saber si el cost de les places que es deixen buides l'assumeix l'Administració, ja que ens trobem amb el fet que en algunes residències s'està reduint la plantilla, per la qual cosa el que fan les empreses és rebre diners públics i alhora reduir despeses de personal, fent així un negoci injustificable, que no es pot permetre, perquè comporta un empitjorament de l'atenció a la gent gran.

11. CENTRES DE DIA

Som plenament conscients de la necessitat que tenen moltes persones que aquests equipaments tornin a obrir, però creiem que no es pot fer en centres on comparteixen espais amb les residències.

En els centres on es comparteix edifici el risc d'entrada del virus és molt elevat, ja que comportaria un important moviment de persones, en molts casos estem de parlant de trenta usuaris, que comparteixen habitatge amb altres persones, als que porten i recullen del centre, familiars o persones contractades per fer-ho, o bé ho fan mitjançant transport sanitari, que s'utilitza la resta del dia per traslladar persones a fer visites mèdiques als hospitals.

Per tant, demanem que en aquests casos l'administració habiliti altres espais per donar servei als usuaris que ho necessitin.

12. RETORN TEMPORAL AL DOMICILI FAMILIAR

A la Instrucció de 25/03/2020 s'estableix que l'entorn familiar del resident pot sol·licitar el retorn temporal i voluntari al seu domicili i en el punt 1.4 s'indica que en cas d'adoptar-se el retorn al domicili, s'ha de signar per part de l'entitat prestadora del servei i per part de la persona usuària o els seus representants legals, un annex al contracte assistencial on consti:

- Que la persona marxa a casa temporalment de forma voluntària, i amb l'autorització del responsable higiènic-sanitari.
- Que es reserva la plaça no ocupada, així com el no cobrament del preu de l'estada ni per cap altre concepte.

Davant la segona onada de la pandèmia, hi ha familiars que han decidit que el seu familiar torni a casa temporalment, però es troben que a les residències els indiquen que han de pagar íntegrament la quota mensual, excepte 5 euros per la manutenció, o perdre la plaça pública.

Per la majoria de les famílies és impossible assumir la despesa de la quota mensual i alhora haver de contractar una persona perquè tingui cura del seu familiar durant les hores en què estan absents del domicili per feina.

El que demanem és que mantinguin les condicions establertes a l'esmentada Instrucció, fins que passi l'actual crisi provada per la COVID-19.

Barcelona, 13 d'octubre de 2020